

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/94/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013201145
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7013201145.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Igora Belka v právnej veci navrhovateľky: J. R., bytom I., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 8. apríla 2013, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/56/2013-35 zo dňa 25. marca 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/56/2013-35 zo dňa 25. marca 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 8. apríla 2013, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods.4 a 6, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) znížila navrhovateľke od 22. mája 2013 sumu invalidného dôchodku na sumu 131,30 Eur mesačne s odôvodnením, že pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 14. marca 2013 je 60 % .

Súd po preskúmaní veci podľa § 250l ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou od 21. mája 2007 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % na následky ťažkého úrazu, ktorý navrhovateľka utrpela 25. apríla 2006 v dôsledku zranenia motorovým vozidlom. Ako následok ťažkého úrazu bola u navrhovateľky prítomná porucha krčných a lumbálnych medzistavcových platničiek a stav po obojstrannej zlomenine predkolenia s následným rozvojom obojstrannej gonartrózy a osteochondrózy. Od novembra 2009 bola navrhovateľka evidovaná a liečená na onkológii pre adenokarcinóm hrubého čreva a pre toto ochorenie bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia

Sociálnej poisťovne, pobočky Trebišov priznaná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 % od 1. januára 2010. Pri kontrolnej lekárskej prehliadke dňa 14. marca 2013 posudkový lekár konštatoval, že podľa posledného onkologického nálezu z 29. novembra 2012 je stav dlhodobo stabilizovaný, v dôsledku čoho podmieňuje priznanie 50 %-nej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pre ortopedické ochorenia ako dôsledok ťažkého úrazu, posudkový lekár navýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. S týmto záverom súhlasil posudkový lekár sociálneho poistenia, ústredie, pracovisko Košice, ktorý vyhotovil posudok pre účely súdneho konania, a to opakovane aj na základe časovo aktuálnejších lekárske správ z odborných vyšetrení, ktoré navrhovateľka predložila na pojednávaní. Konštatoval, že pre rozhodujúce zdravotné postihnutie onkologického charakteru ostáva nezmenená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50 %, novodoložené lekárske správy síce konštatovali nové ochorenie syndrómu karpálneho tunela vľavo s miernym funkčným postihom, ale toto ochorenie nemá zásadný význam pre posudkové účely.

Navrhovateľka podala proti rozsudku krajského súdu odvolanie. Uviedla, že ju hospitalizovali na neurologickom oddelení a chodí na rehabilitáciu, a že dodatočne posielala správu z neurologického oddelenia. Ďalej uviedla, že invalidný dôchodok jej bol určený a týkal sa úrazu, pričom za nádor jej nezvýšili dôchodok, ale iba percentá k invalidite.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Dôvody, ktoré navrhovateľka uvádza v odvolaní považuje odporkyňa za neopodstatnené. Posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch spochybnili alebo vyvrátili.

Pokiaľ navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľkou v odvolaní o neúplnom zistení jej zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, zhodne s názorom vysloveným v rozsudku krajského súdu, že predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne, ktorým bol navrhovateľke podľa § 73, § 112 ods.4 a 6, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z.z. od 22. mája 2013 znížený invalidný dôchodok na sumu 131,30 Eur mesačne.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 - 8 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má

pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v Prílohe č. 4.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Predmetom prvostupňového ako i odvolacieho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne, ktorým bola navrhovateľke znížená suma invalidného dôchodku.

V uvedenej právnej veci najvyšší súd zistil, že dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľky bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Trebišov, ktorého výsledok je uvedený v Lekárskej správe zo dňa 14. marca 2013. Posudkový lekár pobočky v posudku uviedol, že navrhovateľka je od novembra 2009 evidovaná a liečená na onkológiu pre adenokarcinóm hrubého čreva v štádiu II.A. V januári 2010 mala prevedenú hemikolektómiu vpravo. Po onkologickej stránke je podľa posledného onkologického nálezu zo dňa 29. novembra 2012 stav dlhodobo stabilizovaný, čo podmieňuje priznanie 50 % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovateľka navštevuje ortopedickú ambulanciu pre obojstrannú gonartrózu I. - II. št. výraznejšiu vpravo, léziu LCA pravého kolena a obojstrannú koxartrózu I. - II. št. Je tiež liečená na neurologickej ambulancii pre derzopatiu a léziu tibiálneho nervu. Pre tieto diagnózy, ktoré znižujú pracovnú schopnosť navrhovateľky, posudkový lekár navýšil mieru poklesu o 50 %. Dátum zmeny miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určil posudkový lekár dňom prejednávania dňa 14. marca 2013.

Pre účely súdneho konania bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, pracovisko Košice dňa 12. augusta 2013. V posudku konštatoval, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou so 45 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre poúrazové zmeny z roku 2006, keď bola zrazená motorovým vozidlom a došlo k

polytraume. Dňa 25. marca 2010 bola v pobočke Sociálnej poisťovne v Trebišove zmenená percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre zhubný nádor čreva v onkologickej liečbe na 75 % s dátumom vzniku od 1. januára 2010 podľa § 293ax. Podľa doložených odborných lekárskeho nálezov, onkologický nález je bez známk recidívy, stabilizovaný, zlepšený, podmieňujúci priznanie už len 50 % - nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly X., oddiel C, položka 4. písm. c). Pre poúrazové postihnutie s pohybovým obmedzením posudkový lekár navýšil rozhodujúce zdravotné postihnutie o 10 % na celkovú maximálnu 60 % - nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Následne si súd zadovážil posudok od posudkového lekára Sociálnej poisťovne, ústredie, pracovisko Košice, ktorý novodoložené dokumenty a lekárske správy vyhodnotil v posudku zo dňa 27. januára 2014. Konštatoval, že z týchto lekárskeho nálezov vyplýva novodiagnostikované ochorenie syndrómu karpálneho tunela vľavo s miernym funkčným postihom, ktorý z posudkového hľadiska je málo významný. Ostatné diagnostické závery a z nich vyplývajúce funkčné postihnutia z hľadiska dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu neprinášajú nové skutočnosti, ktoré by boli posudkovo významnejšie a zdôvodňovali by zmenu pôvodne stanovenej 60 % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Konštatoval, že pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - zhubný nádor čreva je stanovená 50 %-ná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s navýšením o 10 % pre iné zdravotné postihnutie týkajúce sa pohybového ústrojenstva na základe degeneratívnych zmien.

Navrhovateľka spolu s podaným odvolaním predložila súdu lekárske nálezky a to Lekársku správu zo dňa 4. apríla 2014, prepúšťaciu správu z Nemocnice s poliklinikou Trebišov, a.s. z hospitalizácie v dňoch od 2. apríla 2014 do 7. apríla 2014 a Lekársku správu - nález zo dňa 19. mája 2014.

Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj na účely súdneho konania.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní náležite posúdený, považuje odvolací súd za nedôvodné, vyvolané len subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Navrhovateľka v správnom konaní nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Medzi závermi posudkov (lekárskych správ posudkových lekárov sociálneho poistenia zo dňa 14. marca 2013, 12. augusta 2013 a 27. januára 2014) neboli zistené žiadne rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvody pochybovať. Uvádzané zdravotné problémy navrhovateľky uvádzané v oprávnom prostriedku nebolo možné zohľadniť, nakoľko tieto boli známe pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky posudkovými lekármi a vyplývajú z odborných lekárskeho vyšetrení, ktoré boli podkladom pre ich závery o trvaní ďalšej invalidity navrhovateľky a určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu nebol daný dôvod na prešetrenie zdravotného stavu navrhovateľky po podaní nových lekárskeho správ.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať. Posudkový záver posudkového lekára sociálneho poistenia vychádzal zo skutočností, ktoré boli preukázané počas konania o zmene sumy invalidného dôchodku.

Súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu ako i jeho právnym zdôvodnením. Námietky navrhovateľky neboli tak spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Ak by však v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľky a k jeho zhoršeniu, môže

navrhovateľka opätovne požiadať o invalidný dôchodok a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.